

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců Mgr. Barbory Berkové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., ve věci

žalobce: **Mgr. P. K.**
bytem X
zastoupeného advokátem JUDr. Tomášem Vymazalem
sídlem Wellnerova 1322/3C, 779 00 Olomouc

proti
žalovanému: **Vedoucí 1. oddělení obecné kriminality**
Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje
sídlem tř. Kosmonautů 189/10, 771 36 Olomouc

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

I. **Určuje se**, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalovaný dne 15. 5. 2020 nařídil žalobci, že místo plánovaného výkonu služby má dne 16. 5. 2020 čerpat náhradní volno za službu ve svátek, **byl nezákonný.**

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 18 456 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Tomáše Vymazala, advokáta se sídlem Wellnerova 1322/3C, 779 00 Olomouc.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany proti zásahu žalovaného popsanému ve výroku I. tohoto rozsudku.
2. Namítá, že podle § 53 odst. 1 věty druhé zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru“), mu měla být změna oznámena zpravidla nejpozději 3 dny před nástupem do služby. Podle plánu služeb pro 5/2020 měl žalobce na 16. 5. 2020 plánovaný výkon služby od 7:00 do 19:00 s plánovanými přestávkami od 11:30 do 12:00 a od 15:30 do 16:00. Již takto naplánovaná směna byla stanovena ve zvláštním režimu způsobeném anticovidovými opatřeními. Dne 15. 5. 2020 však žalovaný žalobci v 9:21 sdělil, že žalobce má nárok na 12 hodin náhradního volna za svátek a do 19. 5. 2020 má sdělit, kdy si toto volno vybere (v době cca. do poloviny 6/2020, do kdy měl žalobce plánované směny). V 15:49 téhož dne pak žalovaný žalobci sdělil, že dne 16. 5. 2020 bude čerpat těchto 12 hodin náhradního volna za práci ve svátek. Pokud by žalobce věděl již předem, že má volný celý víkend (16. 5. 2020 byla sobota), jistě by si ho zorganizoval zcela jinak. Svou aktivní žalobní legitimaci dovozuje z toho, že zkrácení na jeho právech není a priori vyloučeno.
3. Dále žalobce popisuje okolnosti, za nichž se 16. 5. 2020 do práce dostavil a byly mu i jinými policisty přiděleny služební úkoly, byť od nich bylo posléze upuštěno.
4. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.
5. Zdůrazňuje, že žalobci nebyla nenadále nařízena směna, ale naopak volno, které nemohlo do žalobcova života zasáhnout jinak než pozitivně. Předmětný zásah podle žalovaného nemohl nikterak negativně zasáhnout do žalobcova rodinného, společenského či jiného soukromého života.
6. Má za to, že tu byla dána výjimečnost situace umožňující žalovanému zkrácení lhůty stanovené v § 53 odst. 1 větě druhé zákona o služebním poměru. Pro Českou republiku byl vyhlášen výjimečný stav. Jednalo se o mimořádnou a dosud neznámou epidemiologickou situaci, na kterou nebyla Policie ČR připravena. Nouzový stav trval do 17. 5. 2020 přičemž preventivní rozdělení příslušníků (podle něhož byl i plánován žalobcův výkon služby pro 5/2020) mělo být ukončeno k 31. 5. 2020. Bylo zřejmé, že od 1. 6. 2020 dojde opětovně ke změně v rozvrhování služeb, kdy žalobce měl v 6/2020, 7/2020 a 8/2020 naplánováno studijní volno, řádnou dovolenou nebo ozdravný pobyt a nezbýval již prakticky prostor pro čerpání náhradního volna za práci ve svátek.
7. Dále žalovaný popisuje okolnosti žalobcova příchodu do práce dne 16. 5. 2020 a k těm navrhuje výsledky svědků Bc. H. a Mgr. J.
8. Podle § 82 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

9. Pokud žalovaný namítal minimální až nulový zásah do práv žalobce, neboť žalobci nebyla nařízena směna, ale volno, krajský soud vycházel z ustálené judikatury soudů ve správním soudnictví, která dovodila, že žalobní legitimace žalobce v posuzovaném případě dána je, pokud nelze zjevně a jednoznačně konstatovat, že k zásahu do žalobcovy právní sféry v žádném případě dojít nemohlo (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 10. 2008 č. j. 8 As 47/2005-86, Sb. NSS č. 1764/2009). V nyní posuzovaném případě soud přitakává žalobci, že v případě, že by dopředu věděl, že po celý víkend bude mít volno, mohl si svůj čas zorganizovat jinak [s partnerkou (partnerem), posezením ve společenském zařízení s přáteli, strávením víkendu s rodiči, dětmi, atd.]. Soud proto uzavírá, že provedený zásah byl způsobilý zasáhnout žalobcovu právní sféru.
10. Podle § 53 odst. 1 zákona o služebním poměru doba služby se rozvrhuje na jednotlivé směny předem zpravidla na období 1 měsíce, a to rovnoměrně, nebo nerovnoměrně. Změna rozvržení doby služby musí být oznámena příslušníkovi zpravidla nejpozději 3 dny před nástupem do služby. Neumožňuje-li povaha služby stanovit příslušníkovi nerovnoměrné rozvržení doby služby předem, určí mu služební funkcionář nejpozději 1 den předem počátek směny. Konec směny určí podle potřeb služby.
11. Z uvedeného ustanovení vyplývá, že změna rozvržení doby služby musí být oznámena příslušníkovi *zpravidla* 3 dny před nástupem do služby, ledaže by to neumožňovala povaha služby.
12. Krajský soud zastává názor, že jakkoli při službě policisty nelze vyloučit nenadálou potřebu či událost, která zasáhne do potřeb služby tak, že je třeba rozvržení služby změnit, obecné pravidlo obsažené v § 53 odst. 1 zákona o služebním poměru (vyjádřené slovem „*zpravidla*“) musí být vykládáno tak, že platí vždy, pokud nevznikne zvláštní nenadálá akutní potřeba služby, která by změnu rozvržení služby odůvodňovala. Nemusí nutně dojít k nenadálému nařízení služby, může se jednat podle soudu i o odvolání služby (služebního výkonu), ovšem vždy právě z takových důvodů, na které nebylo možno pamatovat při předchozím stanovení rozvržení služby.
13. Žalovaný v nyní posuzovaném případě argumentuje toliko výjimečností nouzového stavu a skutečností, že žalobci již nebylo kdy čerpání náhradního volna nařídit.
14. Co do tvrzení, že žalobci již nebylo kdy čerpání náhradního volna nařídit, žalovaný ovšem ani netvrdí, že by tu tato skutečnost nebyla již tři dny před předmětnou sobotou 16. 5. 2020, že by se jednalo o skutečnost nenadálou, náhlou, akutní. I kdyby tedy soud pokládal toto tvrzení za pravdivé (jakkoli ho žalobce rozporuje), nejednalo by se o skutečnost, která by umožňovala zkrácení pravidelné 3 denní lhůty k oznámení změny rozvržení služby žalobci, protože soud nemůže tuto argumentaci žalovaného aprobovat.
15. Týká-li se nouzového stavu, ten tu objektivně byl také více než 3 dny před sobotou 16. 5. 2020, protože sám o sobě není ve vztahu k provedené změně rozvržení služby relevantní. V tomto směru se účastníci ostatně shodují v tom, že již stanovení služby žalobci na 16. 5. 2020 bylo provedeno s ohledem na proticovidová opatření a nouzový stav.
16. Krajský soud proto uzavírá, že v řízení neshledal žádnou nenadálou, náhlou, akutní potřebu výkonu služby, která by ospravedlňovala oznámení změny rozvržení doby služby ve lhůtě kratší tří dnů.

17. S ohledem na tento závěr se již krajský soud nezabýval povahou umožnění práce příslušníkovi ozbrojeného sboru z domova (polemiku ohledně této otázky podání účastníků obsahují) ani okolnostmi příchodu žalobce do práce dne 16. 5. 2020, když tyto skutečnosti nemohou na zákonnosti změny rozvržení doby služby provedené již 15. 5. 2020 ničeho změnit. Soud proto ani neprovedl důkazní návrhy navržené k těmto skutečnostem.
18. Soud pro úplnost dodává, že neprovedl ani další důkazy, které měly směřovat toliko k prokázání skutečností, které byly mezi účastníky nespornými, tj. že žalobce původně na 16. 5. 2020 službu nařizenu měl, čerpání volna mu bylo nařízeno dne 15. 5. 2020.
19. Z uvedených důvodů krajský soud podle § 87 odst. 2 s. ř. s. určil nezákonnost provedeného zásahu.
20. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce byl v řízení procesně úspěšný a vzniklo mu tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce tvoří:
- a) zaplacený soudní poplatek 2 000 Kč
 - b) náklady právního zastoupení advokátem
 -) odměna advokáta za zastupování v řízení ve výši 3 100 Kč / úkon při těchto úkonech právní služby:
 - 1) příprava a převzetí věci
 - 2) sepis žaloby
 - 3) sepis vyjádření dne 5. 2. 2021 § 7, § 9 odst. 4 písm. d)
 - 4) účast u dnešního jednání vyhl. č. 177/1996 Sb. 12 400 Kč
 -) paušální náhrada hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč / úkon při úkonech právní pomoci vypočtených pod písm. ▫) § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. 1 200 Kč
 -) DPH 21% z částek uvedených pod písm. ▫)- § 57 odst. 2 s. ř. s. 2 856 Kč
 -)

Celkem

18 456 Kč

Soud proto uložil žalovanému zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení tuto částku, a to dle § 64 s. ř. s. ve spojení s § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o. s. ř.“) k rukám advokáta, který žalobce v řízení zastupoval. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Soud dodává, že jakkoli je žalovaným služební funkcionář, je jím jen z povahy svého služebního zařazení (stejně jako by v jiném řízení byl např. policejní prezident), pročez povinnost k náhradě nákladů řízení stíhá ozbrojený sbor.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

Ostrava 9. února 2021

Mgr. Jiří Gottwald v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.